

The Lovelace Foundation

For Medical Education and Research

4800 Gibson Boulevard, S.E.
Albuquerque, New Mexico

DEPARTMENT
OF PHYSIOLOGY

20 mai 1958

Estimat amic:

En el curs de l'última visita que vau fer-li a Barcelona vau permetre-li que li escrivís una carta. Cimpleixo, avui, aquella promesa. Vau rebre'ls, també, que seria per demanar-li la seva visió personal de la situació espanyola. Compenc, però, que això ho pot ésser sense certes limitacions.

Una recollida que en la nostra última entrevista el teneu fua. mental de la nostra conversa fou l'especial atenció que, al men pidit, deuria dedicar-se a la recerca científica i a la instrucció tècnica en el nostre país, Tinc a aquest tema perquè la tendència del s. deueniments actuals permet preveure, cada dia més clarament, la probable insegüència d'una irresponsable preocupació en tal sentit. Confio que vostè xie dels per que no causi en la fua equivocació de pensar que aquests comentaris son producte de l'estim d'observacions recents o, pitjor encara, una trista submissió als instints primitius que, més o menys dominats, tots portem dintre. Aquests reflexions signifiquen, ben al contrari, una actitud que condemna i rebutja decididament la nostra tan erròniament

paornada capantat d'improvisació com a força salvadora.

Se'ja una nova orientació educativa implica un refús bàsic de concepcions i sistemes que no solament afecta a la pròpia esfera educativa, sinó, també, a d'altres. Què no' podem tenir apart i altres components de la nostra identitat, però si un ser clarament i honest se sent part integrant de l'essència d'una raça i una cultura si pel futur d'aquesta raça i aquesta cultura que sentirà el nos gran tenir.

Es incompensible la poca protecció que la recerca científica ha rebut en el nostre país. No és, doncs, clar, que la adquisició científica s'hi fent de repens i de poder? Si la compensació dels que ens han donat pit llavors està sempre a l'altura de les seves ambicions faria temps que s'haurien donat compte d'això i la nostra situació fre. ara, molt diferent. Encara hi la gent plena de certes bones intencions i de prejudicis antimaterialistes, que s'aguarda amb reserva, si no menysprea, aquests idees. Perquè a la natura humana s'afereix no com a d'altres experiència que la fa creure la unió de les forces físiques i espirituals. Per què, doncs, persisteix amb irracional complacença en voler districar ambdues forces? La qüestió és que l'existència material de certa entència està en perill. No caiguem en la temptació de creure

The Lovelace Foundation

For Medical Education and Research

4800 Gibson Boulevard, S.E.
Albuquerque, New Mexico

DEPARTMENT
OF PHYSIOLOGY

2

que la voluntat neomàquina triuifaran sempre en els possibles moments de desorganació que ens reserva el destí. Les forces destructives ordenen tan avassalladors que ni volen persistir en el que són hem d'organitzar la nostra defensa amb un ampli sentit polític i cultural. Rec, en contrapicció alge argumenten els pocs espiritualistes, que la ciència i tècnica són instruments convertits en d'energia espiritual.

Es, malauradament, notable el tenenç que hem perdut en l'ordre cultural d'una de les camps vast de poblacions i nacionalitats ètnicament i històricament unides a la nostra ciència. Fa uns setmanes va venir a parar a les meves mans un opuscle de propaganda d'una revista titulada: "Acta Physiologica Latino-americana, a journal devoted to Physiology and Allied Sciences". Una personalitat reconeguda i venerada com ho és la del Professor Bernardo A. Houssay diu: "As long as the surprising ignorance of Latin languages persists in those countries in which scientific activity is most developed, it will be necessary to publish the more important papers in the language of those coun-

Cardús

ties or to add a summary in English and in another language widely understood in the scientific world". El fet és que han aparegut set volums d'aquesta revista i que, malgrat ésser sudamericans la gran majoria dels autors, els articles publicats en espanyol poden comptar-se amb els dits de la mà. Cal una prova més evident de la creixent dominació cultural anglosaxona? És descoratjador constatar com nosaltres seguim vivint incursius de la responsabilitat que ens correspon en aquesta petida, així com ho és també que el Professor Bernardo A. Houssay es preocupi més de la capacitat de difusió de la producció llatinosamericana que de la seva qualitat. Podria dir-me que els mex fan el malter, però que els suecs fan el suc i no té res d'estrany i no crec que fent-ho hi perdin gran cosa.

Una reforma de l'ensenyament requereix també un important suport econòmic. Rec, però, que derrote de poca ajuda la indústria en notaria els beneficis. Per altra banda, una labor perquirint una tal finalitat només pot ésser realitzada per homes d'un excepcional vigor i amb la rígida disciplina d'una formació intel·lectual i moral incommutable a les tendències pseudo-científiques i pseudo-patriòtiques. És una labor de cooperació en la que la jerarquia de les idees ha de prevaldre necessàriament

The Lovelace Foundation

For Medical Education and Research

4800 Gibson Boulevard, S.E.
Albuquerque, New Mexico

3

DEPARTMENT
OF PHYSIOLOGY

sabe la dels nostres humans, la qual cosa no implica, de cap manera, l'abolició d'apelle natural perqu'ia inherent a tot treball ben n-
finitat.

En la nostra universitat de setembre passat rarament parlar també d'una unió de persuasió a la negada oficial i privada. Una de les coses que crec que ha contribuït eficaçment al desenvolupament científic general dels països anglosaxons és el sistema de tributacions que els regira. No podia estudiar-se una cosa semblant pel nostre país?

Em fari molt content saber quina és la seva opinió respecte a aquestes qüestions. Constituiria, també, per mi una gran alegria saber que els seus sentiments simpatitzen amb aquestes idees i que fins i tot estaria disposat a lluitar per encarrilar-les. Aquesta és una qüestió que, obviament, no afecta al científic solament, sinó a la nació entera.

En pocs dies vaig rebre una carta d'en Pie'. Em diu que vostè està fent tot el que pot per ell. No sabia dir-li com apreciava la confiança que vostè li deposita en mi i en el meu amic. En Pie' és una de les poques persones que m'ha escoltat i no se m'ha queixat que lluitem per ell. Creu vostè que hi ha possibilitats d'éxit? Si pot dir-me'n alguna cosa també li agradaria molt.

És, encara, probable una visita seva als E.U.? Si pensa venir
no deixi, sobretot, de comunicar-m'ho. Crec que tindrà oportu-
nitat de preparar-li algunes entrevistes interessants.

Desitgant per vós i per la seva família una bona salut, us
una cordial abraçada del seu amic

David Cardús